

stracije, to je prejasno, da bi še dalje o tem kaj govoril.

Že iz materialnih vzrokov tedaj ni misliti na to, da bi tako malo mestice, ležeče v sredi okraja, ki se spojijo v njem vse doline, se ločilo.

Še znamenitejša pa je to, da se kot drugi vzrok, zakaj se namerava ločitev, navedejo narodni prepiri. To me je osupnilo, vsaj do danes še nisem sanjal o tem, da se bo navedel tudi takšen vzrok.

(Konec prih.)

Prosta beseda, zdrave misli.

Pisec članka „Rojaki, na stražo“, katerega je prinesel Vaš list, govoril je gotovo vsakemu Slovencu iz srca. Kako tudi ne bi! Sramota za onega človeka, kateri jezik in rod svoje matere zataji! Vreden je, da pride čez nj proklestvo božje, kajti kdor postane nemškutar, postane večji del tudi liberallec, liberalci so pa nam znani kot nasprotniki naše sv. vere.

Veliko jih je pa takih, ki v družbah Slovencev pravijo, da so Slovenci, pa da bi za narod kaj storili, o tega ne. Oh koliko napak je še med našim ljudstvom! Dragi „Gospodar“, prosim te danes za prosto besedo in dragi bralec, mi ne zameri, če kaj rečem, kar tebi ne bode more biti po godu.

Poglejmo, kako malo da naše ljudstvo še slovenske časnike prebira. Marsikateri bi še bral pa žal mu je, da bi krajcar izdal. Res, da kmet mora varčen biti, pa srce me zaboli, ko vidim, da si marsikateri nepotrebne stroške napravi in denar po nedolžnem izdaja. Kako lahko bi jih 4 ali pet se pogovorilo, da bi denar vkupno za naročnino plačali, to bi gotovo še vsaki lahko storil. Večkrat imel sem videti priliko, da se slovenski listi, postavim „Slov. Gosp.“, ko se prebere, pa brž zavrže. Smem veči, da za vsako številko je škoda, katera od hiše pride. „Slov. Gosp.“ prinaša izvrstne nauke in skušnje, kakor tudi cerkvene zadeve, tako da se sme z marsikaterim listom meriti. Ne zavrzi nobene številke, temuč glej, da boš imel celi letnik vkup, ga vkupaj zveži, in ker ima na koncu leta kazalo, ti je lahko vsako reč najti in gotovo se bo tudi tebi pregovor vresničil, da čez 7 let vse prav pride!

Vsaki narod ima pravico in dolžnost, da ljubi zemljo materno, in že Turki so izdajalce s smrtjo kaznovali. Še celo živali in divje zverine ljubijo kraj, kjer so luč sveta zagledale, samo nas Slovence zavidajo drugi škodoželjni, sebični narodi, da bi mi imeli enaka čutstva, kakor oni. Tako bi potem lahko kazali na nas rekoč: vidite jih, sramujejo se svojega jezika, svoje matere, svoje zemlje! Podjarmimo jih, naši hlapci naj bodo!

Ljuba nam tedaj naj bo in mora biti naša domovina in skrb nam mora biti, da nas in

njo osrečimo in povzdignemo do njene veljave, kakoršnja uživajo druge dežele. To sicer ni lahko, ali ako stori vsak po svoji moči, posreči se nam to prej ali slej, toda gotovo!

V imenovanem članku opomnil je g. pisatelj nove nevarnosti, katera nam preti od naših nasprotnikov in smrtnih sovražnikov, kateri napenjajo vse sile in moči, da bi nas vgonobili. Denar je sveta vladar in ravno s tem sredstvom so začeli nas zatirati prvič s „šulvercinom“ in zdaj pa nameravajo naša posestva pokupiti in tujcem prodati in podobni so v tem krvoločnim volkom. Dragi rojaki, koliko jih je pač še med nami, ki si volijo svoje nasprotnike za svoje gospodarje! Postavim: koliko krat rajši voliš liberalnega Nemca, kakor poštenega Slovence in to samo zato, da ti ga je kak izdajalec nahvalil ali pa da imaš do svojega rojaka kako jezo. Žalostni pa so nasledki, s katerimi ti potem vrnejo taki ljudje tvoje izdajstvo.

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Sekanje pri konjih.

Kdor umeje svoje gospodarstvo, njemu je vse, kar se godi kje v njegovi hiši ali pri njegovi živini, važno in kar vidi, da ni v redu, to gleda hitro, da odpravi, če je mogoče, če pa ni mogoče, da odpravi, tedaj skrbi vsaj za to, da prepreči slabe posledice tistih neredov. Njemu ni nobena stvar premala, saj ve, da prihaja v časih iz malih reči rada večja škoda in nje si je potlej gospodar sam kriv, ako ne gleda v pravem času na to, da jo odpravi.

Tako je sekanje pri konjih po navadi le mala, neznatna škoda, vsaj iz kraja, vendar pa ni za to, da jo človek naj spregleda. Konj pa se seka takrat, ako s podkvo zadnjih nog vdarja na podkve sprednjih nog. Čuti se to najbolj, ako teče žival v dir; v tem klepeče v časih prav neprijetno za uho, še bolj pa je to neprijetno za kopita konja. V časih je kriva tega rast živali in če je to, tedaj se ne da stvar veliko popraviti. Nekaj pa vendar-le.

V tem se mora namreč podkev nekako drugače narediti. Zagib na sprednjem delu podkve zadnjih nog napravi se nizek ter se potisne nekaj bolj nazaj, zato pa se naredita na obeh straneh podkve druga, tudi nizka zagiba in to napravi, da se ne sliši tako močno, ako tudi vseka podkev zadnje noge na prvo. Tudi ni sedaj tako nevarno, da si konj rani kopito. Ker se tudi podkev sprednje noge naredi primerno ter se pripravi nekaj krajša, zato teče poslej konj lahko in ne udarja več z zadnjo podkev ob prvo ali sprednjo.

Za veliko lažje pa si pomaga človek te-

daj, ako je le slabo podkovanje krivo konju, da se seka. V časih ni tega krivo nič druga, kakor da je sprednja podkev predolga ali pa, da je zagib zadnje premočan, debel. Lehko se v tem pomaga in ni treba druga, kakor da se prenapravi podkev, sprednja ali zadnja ali pa tudi obe, če ste obe krivi.

Največkrat pa so krivi sekanju predolgi zagibi podkve na zadnjih in prenizke podlage na sprednjih nogah. Le-te so krive, da konj ne more tako naglo gibati sprednjih nog in vsled tega mu zaostajajo in tako se izgodi, da prestavi konj že zadnje, ko so sprednje še na starem mestu. Ako ne pomagaš v tem konju v pravem času, privadi se temu žival in nisi ji v stanu še pozneje pomoči, ko je podkev že čisto dobra.

O pravem času pa je pomoč lahko in za to ni treba druga, kakor da se napravi konju dobra podkev in se mu kopito ne prireže preveč na malo.

Sejmovi. Dne 2. novembra v Poličanah (za svinje), v Stradnu in v Vitanji. Dne 4. novembra pri sv. Barbari v Halozah, v Lesičnem, v Mariboru, v Selnici na Dravi in v Pišecah. Dne 5. oktobra v Radgoni in na Svetini pri Celji.

Dopisi.

Iz Ljutomer. (Uradnik.) „Slovenski Narod“ št. 222 ima dopis, v katerem beremo sledeče besede našega c. kr. okrajnega sodnika gospoda Štefana Katziantschitza: „Nekaj obžalovanja vrednega sem zapazil v občevanji svojih uradnikov s slugami, namreč, da občejujejo v uradu med seboj v slovenskem jeziku. V bodoče nemate govoriti več tukaj v uradu med seboj v slovenskem jeziku! Na ulici govorite med seboj v kakoršnem koli jeziku hočete, v uradu pa samo v nemškem, ker je urad cesarsko-kraljevski!“ Te besede je govoril svojima pisarjema, izmed njiju bode eden 1. novembra t. l. iz službe izpuščen. Do zdaj smo mislili, da bo g. Katziantschitz preklical kot neresnično, kar se je o njem pisalo. Ker pa tega ni storil, opravičeno sklepamo, da se je istinito dogodilo. Odkritosrčno rečemo, da tega nismo pričakovali od njega. Mislili smo, da sodi mirnejše in pravičnejše o narodu, čegar je tudi on sin; da spoštuje jezik, katerega ga je učila njegova slovenska mati. Mislili smo, da biva v njem več samostalnosti — to smo sodili po njegovih izobraženosti in po njegovem stanu in da je mož, ki nikakor ni odvisen in ki se ne klanja ne poveljem tistih „višjih“, ki v svoji oholi predrznosti imajo poštene slovenske volilce za klavno živino! V resnici, mi ga obžalujemo! Nasproti temu se pa postavljamo na stališče,

katero nam je zagotovljeno od našega premilega vladarja Franca Jožefa, ki je zapovedal v svoji c. kr. postavi, da so vsi narodi avstrijske države enakopravni. Ali te c. kr. postave naš c. kr. gospod sodnik ne pozna? Na tem mestu usojamo si v vsej resnobi izjaviti, da vse slovensko prebivalstvo Ljutomerskega okraja strmi nad tako krivičnostjo ter je razžaljeno na svojih najdražjih narodnih svetinjah; z vso odločnostjo protestuje proti takšnemu netaktnemu postopanju c. kr. uradnika in to še tem bolj, ker je c. kr. okrajni sodnik! Ob enem opozarjamo visoko vladu, da žrtvujemo vsekdar radi blago in kri za cesarja in dom, takih krivičnosti pa ne moremo prenesti!

Iz Št. Jurja na juž. žel. (Raznoterosti.) Skoro smo bili sosedom nevošljivi, ko smo videli, koliko sodov so zvozili jabolk od Slivniške strani, pri nas pa ni se lahko reče, zrna. Ne bo gruševca, ne jabolčnika, da bi ga pili na mesto te trohe kiselega vina. Tako je bilo grozdje, da ga ne pomnijo. Kar ga je ušlo toči, strupeni rosi, mrazu in petkratni deževni dobi, še to je trdo, da so ga tolkli in po tem je tudi vino. Drugi pridelki niso veliko boljši. Goste povodnje so navleklo blata ter dušile sadež. Proti tem nadlogam se pač ve, da se ne more nič opraviti. Druge so pa nekatere zadele najbolj iz neprevidnosti. Dne 29. avgusta se je užgal pri Praunseisovih hmelj. Hud strah smo si vžili, ko se je začel gost dim valiti. Ker je vlekel močen veter, bi se nam bilo lahko hudo godilo. Pridnim rokam vrlih sosedov se je zahvaliti, da so ogenj brž potlačili, pa škode je le, ker je hmelj za nič in lese iz bičja so napol zgozele. Dne 5. oktobra so — tako pravijo — Gajšek otroci kozolec podkurili. Pred otroki skrivajte žveplenke, to se je že tolikrat svarilo. Še bolj neprevidna je bila kmetica, ki ni shranila žveplenice. Zdaj ima. Otrok je tekočino spil 3. oktobra v četrtek in v soboto — Bog ve, kako je notre ves pečen, še tako dolgo zdržal — je umrl. Na take reči se mora paziti, drugače so nasledki lahko hudi. Čudno, da se naša, drugače za red skrbna občina tako malo za Dinstliha briga. On je že samovoljno zvonil, po cerkvi stikal, se grozil, z nožem pri Kinclnu rogovilil. Siromak je zlo zapuščen, nima strehe, žandarji so ga že večkrat domu spravili in vsak trenotek je zopet nadlega tu. Ali ni oblasti, da bi se ga popolnoma znebili?

Iz Šmarskega okraja. (Južnoštajarska hranilnica.) Zdaj imamo vruga, ko so si Slovenci ustanovili hranilnico, tako toguje, se ve, po pravici, neki Celjan. Vahterca nam ne dela na roko. Tako dolgo je zmerjala čez te črne, da jim je postalo le preveč in nam nočejo več denarjev nositi. Prav je sprevidel nasprotnik, da se jim vračuje sedaj od „hetzkaplanov“. Čemu več rediti ljudi, ki se ne vejo